

САНА ОЛОХ

ХАЬЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

© № 51 (7124). © 1991 жыл. Мууе уетар 25 күнз. Чэилвэр © Сызаната 8 харчы.

3-с ет.

Билигин сыаналар тустарынан райпотребсоюз бырабыланын багыт председатели Н. Г. Кириллин быһааран көрсөтөр.

4-с ет.

Тилкэ эрэр сааскы айылда уонна чычарыктык туттуу көстүүлэрэ сөргөстөһөннөр. Рейдэбэй биригээдэ түмүгүн билэни.

Ленинскэй субуотуньуктар

МУНУТУУР КӨДҮҮСТЭЭХТИК

Болтоно. Быһылга Ленинскэй субуотуньукка Субуруускай аатынан совхоз Волтогтооуу отделениетын рабочайдара ордун тэрэһиннээхтик кытыннылар. Ол курдук, Волтогтооуу уонна Кындаз учаастагар 300-тэн тахса киһи, 10 трактор уонна 3 лесовоз автомашина кыттынылар. Ити иһиттэн 2 трактор фермалар тастарыгар ырааһырдым үлэһэ, 5 трактор тыада, пилорамада, 3 — маһы трелеваллаһытга сьрыттылар.

Кындаз учаастагы олохтоохторо бастаан күн 18, иккис күн 22 буолан үлэһэннэр 90 куб. м отук маһы соьотуопкалаатылар. Волтогтооуу тыада 170, бөһүөлөк иһигэр 150 куб. м отук маһы эрбэттилер, пилорамада 20 куб. м, тутуу маһы хайыттардылар. Итини таһынан фермалар тастарыт ыраастаһытты, оту тизиниһэ элбэх үлэ толорулунна.

Е. ВАСИЛЬЕВА.
(«СО» общ. көрр.).

КӨХТӨӨХТҮК КЫТЫННЫЛАР

Хатылы. Быһылга иһин күһнээх Ленинскэй субуотуньукка Субуруускай аатынан совхоз киһи уһаайбатын рабочайдара, маһын буоларын курдук, көхтөөхтүк табыстылар. Субуотуньук күннэригэр киһи мьсылааны бурдук кууллааһынагар, оромуйон, бөһүөлөк ырааһырдым үлэлэригэр сьрыттылар. Эмиэ ити күһнэ Туолума үрөһиттэн 50 тонна от преслэниг таһылына. Субуотуньук күһүнүн сана тутуулохтооһа хотон холло-

воһун көрдөй бөлөһүннээ тыада 20 киһи күрөтөһөннээхтик үлэһэтэ.

Нэһиликкэ олоһор пенсионердар үлэ ветераннара субуотуньуктан туора турбатылар. Быстах үлэлэргэ кыттынылар. Дьэ хайаайналары отделение фермаларыгар маһа быата хаттылар.

Ленинскэй субуотуньукка 1200 солк. үлэ оһоһуодунна уонна оройуоннаары анал сьенна угулунна.

«СО» көрр.

КЫРДЬАБАСТАР ХААЛСЫБАТТАР

Хайахсыт. Бу күннэргэ кыттыллыбыт Ленинскэй субуотуньукка нэһиликкэ кырдьабастары советтин тэрийиһитин арэнднай ферма иһигэр көрөһчүлэрин хотоннорун таһыгар иһирдэһэр дьаарбайар площадкаларын тутуугулар пенсионера олоһор сьриин, үлэ ветераннара көхтөөхтүк кыттынылар. Бу тутуулоһуот площадка үөһэй иһэ — 50 кв. м. Субуотуньукка иһин күн сьриин,

үлэ ветераннара Ф. А. Минин, П. К. Соловьев, В. П. Дюдорев уо. д. а. — барыта 25 пенсионер таһаарымлаахтык үлэһэттилер. Кырдьабастарга бу көмөлөрүн иһин ферма үлэһиттэре махталлара улахан.

Маһы таһынан субуотуньук күннэригэр нэһиликкэ 61 пенсионер дахталлара 120 маһа быатын хаттылар.

К. АРЖАКОВ.
(«СО» общ. көрр.).

Сааскы ыһык чугаһаан турдаһына

КЫАЛЛЫБАТ БИЛИГИН ДА УГУС

Уруккуттан Нард Маркс аатынан совхоз оройуонига бурдугу ыһыкка базовый хаһаайыстыбанын биллэрэ. Манна сьри таһаастаһытты, туорахтаах культууралары үүннэрин улахан маастардара үлэһини сьыдыбыттарга. Одьулууннар од Утуе үкөстөрүн билигин өдөрдөр салгыналлар. Урдук үөрэхтээх агроном идэлээх Е. Д. Ефремови салайааччылаах урдун үүнүү эьенота ааспыт пьятилеткада гектартан ортотунан 13-түү центнер үүнүүнү хомуйбута, оттон ааспыт сылга 16-дык центнертан ордугу ылбыт.

Быһыл совхоз туорахтаах культууралары 500, сьөһү аһылыга буолар культууралары 200—250 гектарга ыһар былааннаах. Сьри оһоросчулар 1200 гектарга хаары чьилэтинни иһин тогул кыттылар, бааһынада 1500 тонна ноһуому кылэрдэлэр. Субу күннэргэ 100 тонна дьөһөннөһ, 60 тонна эьен сьимэтин ыраастаһа бүтэрдилэр, оһон сьимэлэргэ барыта кондициялар тийди. Быһыл 5 гектарга сьалыһыттын иһарга былааннаһыллар. Оһуоха сьимэһэ аһаан «Применская-12» сьимэһинэй сьурдун булбуттар. Оһуомалара киһи сьиригэр үһүс сьылыгар эрэ сөһ буолар, ол иһин сьыл аһыт үүннэргэ-үүннэргэ сьимэһэ ууран иһэргэ сьуоттаналлар. Оһу таһы-

нан быһыл аһн бастаан 2 гектарга хортуоппуу оһордоһо сьанна булуммуттар. Сьимэтин Эрилин Эристини аатынан совхозтан ыларга көпсөһүннэр. Хортуоппуу оһордууну уонна сьимэһинэй өртүгэр көрүүнү иһтиниг С. М. Ноев салайааччылаах кыра предьриятне аһьыммыт.

Совхозна дьугомеллоративнай өтэргээт баар. Киһи сьыл аһыт 80 гектардаах сьри оһорон, элбэх сьыллаах от сьимэтин ыһан бириэхтээх. Ол гьынан баран сөһтөөх сьри-уоту булан биэрэ иһиктэр. Билигин совхозна 20 тонна кыһытны оһуос сьимэһэ баар. Оһу салалта эмиэ бу этарээккэ сьыһыарарга былааннаһыллар, иһин таһынан элбэх сьыллаах от сьимэтин ыһыт кыһилэргэ моһбардас сьыһыарыллан турар. Сьри дьугомеллоративнай өтэргээти оһытлаах үлэһит Семён Михайлович Ноев салаһар.

Нэһиликкэһини өдүрүөт астарынан хаачьыһын хаһаайыстыбада хас сьыл аһытны кыаллыбат болпуруоһунан булбут. Оһуоха үлэһит иһин сьуоһун сьүрүн биричиннээх аһаһаллар. Ардыгар СПТУ-ну, оттон быһырыын Чурапчы орто оһкуолатын үөрөһөһччилэрин кытта

көпсөһитини үлэһин сьаһаһыттар. Ол үрдүнэн оһуокаһа үүнүүнү ылаһаһаллар, сьыл аһыт госуодрствоһа туттарыхтаах былааннарын толорботтор эбит. Быһыл эмиэ 1000 кв. м иһнээх кьелтиһада оһурууну уонна помиоһору үүннэргэр баһаһаһтар. Рассадаларын оһордуһулар. Аһы хантан үлэһит иһини булалларын баһчангыта дьэри быһаарына иһиктэр.

Ыһык рабочай былаанна оһоһулуһуот, транкторлары өрөмүөннө сьанна туруоруһаһыттар. Оттон тыа хаһаайыстыбатын холбоһор массьыналарын көрүү-иһтин, таһына сьаһаһана иһик. Холбоһор техника көһтөһө өр булбут, оһон эргэлэри сөргүтүү, өрөмүөннээһини ыһыттылааһа. Совхозна дьэһэлэй уматык оһуос киһини, билигин туругуһан 30-ча эрэ тонна сьаһаһастаһтар. Оһууһаһарыттан эрэс үлэлэргэ сьылдар транкторлар, автотомашиналар туһаннаһарына, ыһык үлэһит сьирэ-халты бүтэртэрэр эрэ кыахтаах. Аһыт сьылга сөһоһ «Евсей» уонна биер сьимэһини көм-байны аһылаһытты, аһык техникада тьисьибатах. Ол быһылыгы ыһык үлэһитин ыһыттыга улахан ыраахаттары үөһкөһөр куттал-

даах. Ол иһин урдук үүнүү эьенотун үлэһиттэре урууку сьылларга оһоһманна быраһьылаһыт тыа хаһаайыстыбатын холбоһор массьыналарын көмүһталаһыттар. Олох туһаттан таһыһыт өртүлэри иһыталаһан, өһүлөлэһ сьаһаһаһа сьаһаһыттын туһанарга болгомолору уураһаллар, оһон хас даһаны өртөһөн бири ханан үлэһэ туруоруһа кыһаналлар.

Биер сьаһан кыайтар-баһа болпуруостарына сьирдэһэ буолар. Утүс бааһаналар бүтэйдэргэ эргэллэр, оһуоһ оройуон иһини өртүһэһэ сьуоһкөһөр кутталлаһтар. Ол иһин быһыла сьирдэһэни тутууга сьүрүн болгомолоруһу уураһ санаһлаһтар. Совхоз салалтата Саха госуодрствөннай университетин студентнарын тутар аһаһаһтарын кытта көпсөһитин аһыт сьылга бүтэйдэһини баһаһаһаһыттар быһыл оһаһа иһини кытта көпсөһитин сьаһаһаһтар да, сьаната маһаһаһыттан тутуһаһаллар. Биер км усталаах бүтэһи тутуу, маһырыһаһын кылэһкэһэ турар. 2000 солк көрнээ турар. Оһон ити болпуруоһу бэйэһэри күүстөрүнэн быһаарга сьуоттаналлар.

С. АЛЕКСЕЕВ.

Сэлиэннэбит хаһыатын бастакы нүөмэрэ

Күндү аһаһаччы, бүгүн эи иһиктэр олох бараһан сана күрөһөннөн, аралыһын, проблематынан толору, оройуоһунан аһыттан-суюлуттан тардыһьылаах «Чурапчы уоттара» хаһыат маһыһык нүөмэриһи ыһьыт. «Чурапчы уоттара» — народнай депутаттар Чурапчытаһаһы Советтарынын оһана. Хаһыат Совет үлэһитини, Чурапчы сьаһаннэһитин олохтоохторун үлэһитин-хамнастарын, көрсөһөр проблемаларын сьырдатыһа, эһини туруоруһуу-эргэһин олоһо кылэһиниһэ көмөлөһүүһэ, утүс сьаһаннэһини буолуода дьэи өрөһөһи.

Хаһыат редакторынан ССРС Журналистарын сьөһуон чьилиһэ, «Саһа олоһ» хаһыат редакторун сьолбуһаһаччы М. Н. Сидорова аһаһа. 5 киһиттэн сьаһаһаһаһа редакцияны биергэттиһини. Хаһыат сьанната 30 харчы, ыһса биердэ таһсар. Сурутарыһа народнай депутаттар иһуо ыһьылаһаһа.

Хаһыат маһыһык нүөмэригэр Чурапчы сьельскэй Советини президиумун сьаһаннэһэ олохтоохторугар эһаһаһа, Совет председателини сьолбуһаһаччы М. Н. Мининиһэи интервью, аһаһаһаччыһы ыһьыттыларыгар иһиктэр, о. д. а. маһырыһаһаллар баһаһаһаһылар.

Сурутаргытын сьельсовет уонна «Саһа олоһ» хаһыат аһаһыһтарыгар туһа баһаһаһаһа ыһьыт.

Сэһиһ ТУМАТ.

Алексей орто оһкуола көһнүтүн совхозна маһыһык сьыттаһытты. Советскэй Армия көһнэһиттэр сьудуу-палаан көһнэ баран, иһин сьыл устата пилорамада рабочаһаһаһа. Иркутскэйдаһаһа тыа хаһаайыстыбатын экономическай факультетын үөрэһин бүтэһин, экономист диплоһун ыһьыт. «Мындаһаһаһы» уонна Эрилин Эристини аатынан совхозтарга экономияһынан үлэһэһаһа. Дьөһнө-сэргээ эйэһэ, бөһөһуоһи, тыа сьриин бары үлэһит-хамнаһын үчүһөһитин иһаһтоһон билэр эдэр сьпециалиһы оройуон биер бөдөһ хаһаайыстыбата Эрилин Эристини аатынан совхоз кылааһынай экономияһынан биергэттиһэр. Эдэр көһнүһит Алексей Ноттосов сьаһаһаһаһа партиһнай тэриһаһа секретарынан быһаһардаһытты. Билигин дөһдү экономическай криһискэ иһирбит көһнэһит, партиһ аатын-суюлун баһаһаһаһа сьаһыт көһнэһиттэр, иһини көһнэһаһаһа көрүүһаһаһа, ол туһугар сьирдэһаһаһа туруулаһан үлэһит эдэр дьөһнөһоттон биердэһаһаһа иһин буолар.

Синмоһка: Эрилин Эристини аатынан совхоз кылааһынай экономияһа Алексей Дмитриевич Ноттосов. Т. Карлашевскай фотота.

